CURTEA DE APEL BĂLȚI

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Ocnița
Judecătorul Dolghieri Dan
Dosarul nr.2r-98/24

D E C I Z I E

01 iulie 2024 mun. Bălți

Colegiul Civil și de contencios administrativ
al Curții de Apel Bălți

în componența :
Președintele ședinței de judecată, judecător Adriana Garbuz
Judecătorii: Iulia Grosu
Andrian Ciobanu

examinînd, fără citarea părților, recursul declarat de Railean Ivan împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 05 martie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Railean Ivan împotriva Societății Comerciale „BPM-PLUS" SRL, cu privire la desființarea hotărîrii arbitrale și cererea reconvențională înaintată de Societatea Comercială „BPM-PLUS" SRL către Railean Ivan persoana terță SRL „MC-CONSULTING", cu privire la eliberarea titlului executoriu,-

constată:

La data de 06 iunie 2023, avocatul Moraru Daniela, împuternicită în baza mandatului seria MA nr.1578531 din 18 noiembrie 2022, a înregistrat în instanța de judecată cererea de desființare a hotărîrii arbitrale a Curții de Arbitraj Economic al Republicii Moldova, dosarul nr.2-19/2022, în interesele debitorului Railean Ivan.

Reține că, Hotărîrea a fost pronunțată la 02.05.2023 de către Apostol V., judecător al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din RM, cu sediul: Republica Moldova, municipiul Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 20/3, oficiile 99-100. SRL „BPM-PLUS" a primit hotărîrea la data de 18.05.2023, iar Railean Ivan la 17.05.2023.

În motivarea acțiunii a invocate faptul că, prin hotărîrea arbitrală, din 02 mai 2023 a Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova s-a hotărît

încasarea de la Railean Ivan în folosul Societăţii Comerciale ”BPM-Plus” SRL datoria în mărime de 722 153, 81 lei si contravaloarea taxei de arbitraj 18053, 84 lei.

Menţionează că, în motivarea soluţiei adoptate, arbitrul din cadrul Curţii de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a constatat existenţa Contractului nr. 454 din 11 septembrie 2017, încheiat şi semnat între reprezentatul ’’BPM-PLUS,, SRL pe de o parte şi SRL ”McConsulting” şi Răilean Ivan pe de altă parte. La fel a stabilit că, SRL ”Mc-Consulting” nu și-a onorat obligaţiile faţă de ’’BPMPLUS,, SRL, iar Răilean Ivan în calitate de fidejusor urmează să execute obligaţiile SRL ”McConsulting” faţă de ’’BPM-PLUS,, SRL.

Conducîndu-se de prevederile art. 480 alin.1) şi (2) CPC, invocă că hotărîrea arbitrului din cadrul Curţii de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 02 mai 2023 a fost emisă cu interpretarea greşită a legislaţiei în vigoare şi este necesar desfiinţarea acesteia.

Mai menţionează că, probatoriul administrat în speţă atestă că la data de 11 septembrie 2017, a fost încheiat contractul nr. 454 din 11 septembrie 2017 şi semnat între reprezentatul ,,BPM-PLUS’’ SRL, pe de o parte, şi SRL ”Mc-Consalting” şi Răilean Ivan, pe de altă parte.

A constatat în urma studierii contractului nr. 454, că există dubii rezonabile, că acesta nu a fost semnat de directorul SRL ”Mc-Consalting” şi Răilean Ivan, totodată sunt dubii ca Babii P.M., din partea BPM SRL, ar fi semnat astfel de contract, deoarece la prima vedere se observă că există o semnătură identică pentru trei părţi. La fel, ascultînd opinia lui Ivan Răilean, ultimul a comunicat că nu cunoaşte de existenţa la astfel de contracte, iar relaţiile dintre părţi s-au petrecut în baza facturilor fiscale.

Comunică faptul că, în astfel de circumstanţe, în timpul şedinţelor de arbitraj, a formulat cerere prin care a solicitat: emiterea unei încheiere de arbitraj prin care să fie dispusă efectuarea expertizei judecătoreşti grafoscopică în cauza de arbitraj la cererea reclamantei SRL ”BPM-Plus” versus pîrîtului Răilean Ivan cu privire la încasarea sumei cu înaintarea către expert a următoarelor întrebări:

-de către cine este executată semnătura în dreptul numelui din Договор N 454 din 11.09.2017 de către Babii P.M. sau altă persoană;

-de către cine este executată semnătura în dreptul numelui din Договор nr.454 din 11.09.2017 de către Director (Ivan Răilean) sau altă persoană;

-de către cine este executată semnătura în dreptul numelui din Договор N 454 din 11.09.2017 de către fidejusorul (Răilean Ivan) sau altă persoană;

-a obliga reclamantul SRL ”BPM-Plus” să prezinte originalul înscrisului Contractul (Договор) N 454 din 11.09.2017;

- a fixa o şedinţă prin care Babii P.M., Răilean Ivan se vor prezenta în faţa arbitrului judecător şi vor depune specimene de semnături;

- a numi Expertiza grafoscopică la Centrul Naţional de Expertiză Judiciară (MD - 2009, mun. Chişinău, str. Maria Cebotari, 2), iar conducătorul instituţiei să numească expertul informînd arbitru judecător din cadrul Curţii de Arbitraj Economic a Republicii Moldova, însă arbitrul a ignorat cererea depusă fapt care a admis o încălcare procedurală, iar unica soluţie este desfiinţarea hotărîrii judecătoreşti.

Adaugă faptul că, conform legislaţiei Republicii Moldova în domeniu, examinarea cererii de desfiinţare a hotărîrii arbitrale va avea loc doar prin prisma temeiurilor pentru desfiinţarea hotărîrii arbitrale instituite în art.480 Cod de procedură civilă.

Astfel, aduce la cunoştinţa instanţei, că în cadrul examinării cauzei respective, instanţa de judecată nu purcede la o reexaminare a fondului, nu controlează circumstanţele de fond ale cauzei şi probele cercetate, nu verifică corectitudinea aplicării normelor de drept material de către arbitraj, ci verifică prezenţa temeiurilor de desfiinţare a hotărîrii arbitrale specificate în legislaţie.

Menţionează că, este suficientă depistarea doar a unuia din temeiurile de desfiinţare specificate în lege, pentru ca instanţa de judecată să dispună desfiinţarea hotărîrii arbitrale contestate.

Consideră că, noţiunea de proces echitabil defineşte un drept fundamental asigurat de Constituţie, de a fi respectat şi de statul Republica Moldova. Aceasta presupune că atît instanţele judiciare, cît şi cele de arbitraj, au obligaţia de a da un răspuns expres şi explicit la cele mai importante întrebări, acordînd părţii care a formulat aceste înrebări, posibilitatea de a şti dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins. Iar, nerespectarea acestei obligaţii se consideră o încălcare a art.6 par.1 CEDO.

Invocă faptul că, temeiul menţionat la art.480 alin.2) lit.h) Cod de procedură civilă nu reprezintă o extindere nelimitată a diferitor motive, ci constituie o siguranţă în sensul că dacă celelalte motive interioare nu ar sancţiona încălcarea principiilor fundamentale ale legislaţiei, o atare încălcare să nu rămînă fără urmări.

Astfel, dat fiind faptul că, formularea acestui temei este general, tocmai instanţa de judecată îi revine, în fiecare caz concret, misiunea să determine în ce măsură încălcarea a avut loc.

Relevă faptul că, principiile fundamentale ale legislaţiei Republicii Moldova rezultă, în mod prioritar, din Constituţia Republicii Moldova.

De asemenea, acestea pot fi desprinse şi din legislaţia fiecărei ramuri de drept (Codul Civil - în special art.1, Codul de Procedură Civilă - în special art.4 - 12).

Susţine faptul că, conceptul de "bune moravuri" reprezintă totalitatea regulilor de conduită care s-au conturat în conştiinţa societăţii şi a căror respectare s-a impus cu necesitate, printr-o experienţă practică îndelungată.

Constată că, hotărîrea arbitrală a fost emisă arbitral, fără a lua în consideraţie că contractul nr. 454 nu a fost semnat de Railean Ivan.

Consideră faptul că, dacă o partea contestă contractual, arbitru a fost obligat să creeze condiţii părţilor din litigiu pentru a alege modul de apărare, stipulate în articolele 30.3, 33.1, 33.2, 33.3, 33.4 din Regulamentul cu privire la activitatea Curţii de Arbitraj Economic a RM. Astfel consideră nejustificată soluţia Curţii de Arbitraj prin care s-a decis cu valoare de lucru judecat faptul că datoria MC Consulting există şi a dispus din contul lui Railean Ivan încasarea sumei de 722 153, 81 lei şi contravaloarea taxei de arbitraj 18 053,84 lei, deoarece Railean Ivan nu a semnat contractul nr. 454 din 11 septembrie 2017.

Astfel, se atestă că prin emiterea hotărîrii arbitrale contestate, Curtea de Arbitraj a admis încălcarea principiului *ne mo auditur propriam turpitudinem allegans*, principiu potrivit căruia se interzice invocarea comportamentului propriu ilicit sau de rea credinţă, prevăzut în prezent de art.4 Cod Civil.

Menţionează că, conform principiului relativităţii efectelor contractului, convenţia arbitrală îşi produce efectele numai între cei care au încheiat-o sau semnat-o (în urma clauzei compromisorii) şi faţă de succesorii acestora în drepturi art.668 alin.2) al Codului Civil (în redacţia în vigoare de pînă la 01 martie 2019), neputînd fi opusă terţilor. Astfel, Railean Ivan nu a participat nici direct, nici prin reprezentanţi la încheierea contractului. Totodată, Railean Ivan nu intră în vreo categorie de succesori şi, prin urmare, Contractul nu produce efecte pentru el.

Mai mult ca atît, constată că odată ce şi Curtea de Arbitraj a constatat datoria "McConsulting" SRL faţă de „BPM" SRL, care a fost validată în procesul de insolvabilitate, Railean Ivan nu poate duce răspundere, deoarece validarea creanţei este echivalent unei hotărâri de judecată.

Consideră că, urmează de atestat încălcarea principiului contradictorialităţii probelor în sensul în care Curtea de Arbitraj a luat în considerare probele prezentate de "BPM" SRL şi a respins solicitarea reprezentantului Railean Ivan de a fi numită expertiza judiciară.

Mai invocă faptul că, la caz, chiar dacă se admite că „BPM" SRL a suferit anumite prejudicii, doar „Mc-Consulting" SRL poate fi răspunzător de plata

acestor prejudicii odată ce nu a achitat contravaloarea mărfii livrate şi nicidecum Railean Ivan, care nu a consemnat contractul nr.454.

La fel, prin emiterea hotărîrii arbitrale şi obligarea lui Railean Ivan de a achita preţul produsului livrat către ”Mc Consulting” SRL se atestă şi încălcarea principiului inviolabilităţii prorietăţii, în sensul în care potrivit art.1 din Protocolul 1 al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, şi în speţă, se atestă o situaţie atipică în care, o persoană care nu a participat la raportul contractual este nevoit să achite o sumă exorbitantă cu titlu de daune-interese, lucru ce este complet eronat. O astfel de încălcare aduce atingere şi principiului executării silite a obligaţiei neexecutate, precum şi a principiului de interpretare şi aplicare a legii într-un mod uniform şi cert.

În final, solicită desfiinţarea intergală a hotărîrii Curţii de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 02 mai 2023 pe cauza Societatea Comercială ”BPM” SRL împotriva lui Railean Ivan cu privire la încasarea sumei.

La data de 21 august 2023, reprezentantul pîrîtului „BPM” SRL, Poronic Dumitru, împuternicit în baza procurei nr.23 din 04 martie 2022 a depus o cerere, prin care a cerut emiterea titlului executoriu în temeiul deciziei instanţei de arbitraj.

Menţionează că, în temeiul clauzei de arbitraj înserate la pct.7.5 al contractului nr. 454 din 11.09.2017 şi p. 1. Hotărîrii arbitrale din 25.09.2021 s-au adresat cu cererea de arbitraj privind încasarea datoriei de la pîrîţi şi SRL „BPM-PLUS” a avut cîştig de cauză.

Astfel, conducîndu-se de prevederile art. 482 CPC RM solicită de a elibera titlul executoriu la dosarul nr. 2-19/2022 din 02.05.2023 privind încasarea de la Railean Ivan în beneficiul SRL „BPM-PLUS” datoria de bază în sumă de 722 153,81 lei, cheltuielile pentru taxa de arbitraj în valoare de 18 053,84 lei, cheltuielilor pentru taxa de stat în valoare de 100,00 lei, iar suma totală spre încasare constituie 740 307,65 lei.

Hotărîrea a fost pronunţată la 02.05.2023 de către Apostol V., judecător al Curţii de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociaţiei de Arbitraj din RM, cu sediul: Republica Moldova, municipiul Chişinău, bd. Mircea cel Bătrân, 20/3, oficiile 99-100.

SRL „BPM-PLUS” a primit hotărîrea la data de 18.05.2023, iar Railean Ivan la 17.05.2023.

Invocă faptul că, conform pct. 46 al Hotărîrii cu privire la aplicarea de către instanţele de judecată a prevederilor legale la soluţionarea unor chestiuni în cadrul examinării litigiilor în care părţile au încheiat convenţia de arbitraj nr. 2, aprobată de Plenul Curţii Supreme de Justiţie a RM la

30.03.2015, Legea nu prevede un anumit termen pentru depunerea cererii de eliberare a titlului executoriu, dar partea interesată ar putea depune o asemenea cerere îndată după recepţionare, fără aşteptarea termenului de 3 luni prevăzut pentru desfiinţarea hotărârii arbitrale. Iar, în conformitate cu prevederile pct. 39 al aceleiaşi hotărîri, instanţa de judecată nu este în drept să modifice hotărîrea arbitrală. Din această cauză, dacă pîrîtul va efectua achitarea parţială, atunci în caz de admitere a prezentei cereri, roagă instanţa de judecată de a elibera titlu executoriu pentru încasarea sumelor, indicate în dispozitivul hotărârii arbitrale.

Solicită, în cazul admiterii prezentei cereri, de a pronunţa o încheiere cu indicarea sumelor care urmează a fi încasate, întrucît instanţele, inclusiv băncile RM refuză să execute titlurile executorii în caz de lipsă a sumelor care urmează a fi încasate. Chiar şi la prezentarea hotărîrii arbitrale.

Mai menţionează că, în dosarul nr.2i-13/19, 2-19190398-28-21-29112019, la 27.01.2020, Judecătoria Edineţ, sediul central a decis: deschiderea procedurii insolvabilităţii împotriva S.R.L. MC-CONSULTING şi îl desemnează pe Gavris Nicolae în funcţia de administrator judiciar. Instanţa a dispus creditorilor să depună cereri de confirmare a creanţelor până la data de 27 februarie 2020. Instanţa a primit cererea lor de confirmare a creanţelor la data de 26 februarie 2020, conform notificării de retur. Suma totală a S.R.L. MC-CONSULTING în favoarea SRL „BPM-PLUS" în sumă de 1 191 756,41 lei s-a confirmat.

Mai adaugă că, în conformitate cu partea 8 a art.143, Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012 „Nota judecătorului în registrul definitiv consolidat de creanţe are putere de hotărîre judecătorească definitivă şi care a intrat în vigoare în privinţa tuturor creanţelor aprobate după valoarea şi ordinea acestora, precum şi în raport cu debitorul, administratorului/lichidatorului şi tuturor creditorilor garantaţi şi negarantaţi. Potrivit declaraţiei finale consolidate a creanţelor creditorului S.R.L. MCCONSULTING din data de 09.03.2020 SRL „BPM-PLUS" a fost confirmată ca creditor neasigurat de nivel V cu o sumă totală de 723 094,01 lei. Dacă deduce cheltuielile de executare în volum de 840,20 avansate de ei în scopul executării titlului executoriu nr. 2s-8/2019 şi taxa de stat de 100 lei, care a fost achitată la depunerea cererii de emitere a titlului executoriu se obţine suma de 722 153, 81 lei.

Comunică faptul că, potrivit răspunsului la cerere, directorul general al S.R.L. MCCONSULTING, Gavris Nicolae a confirmat în favoarea lor datoria indicată mai sus.

Solicită, să fie implicaţi, în calitate de terţ, nedeclarînd pretenţii independente pe obiectul litigiului, administratorul de faliment a S.R.L. MC-CONSULTING Gavris Nicolae.

În final, în temeiul celor relatate mai sus şi conducîndu-se de prevederile art. 482 CPC RM, art.42 alin.2), art. 172,173 CPC RM, solicită a elibera titlul executoriu privind încasarea de la Railean Ivan în beneficiul SRL „BPM-PLUS" a datoriei de bază în sumă de 722 153,81 lei, cheltuielilor pentru taxa de arbitraj în valoare de 18 053,84 lei şi a taxei de stat 100 lei, în sumă totală de 740 307,65 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Ocniţa din 05 martie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Railean Ivan împotriva Societăţii Comerciale ,,BPM-PLUS" SRL, cu privire la desfiinţarea hotărîrii arbitrale nr.2-19/2022 din 02 mai 2023, emisă de Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociaţiei de Arbitraj din Republica Moldova, Judecător Apostol Veaceslav - ca neîntemeiată.

S-a admis cererea reconvenţională înaintată de Societatea Comercială „BPMPLUS" SRL către Railean Ivan persoana terţă SRL ,,MC-CONSULTING", cu privire la eliberarea titlului executoriu.

S-a eliberat titlul executoriu pentru Hotărîrea Arbitrală nr.2-19/2022 din 02 mai 2023, emisă în mun. Chişinău de Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociaţiei de Arbitraj din Republica Moldova, Judecător Apostol Veaceslav, cu dispunerea încasării, în mod solidar, de la fidejusorul cet. Railean Ivan Boris (IDNP 0962510047866, or. Donduşeni, str. Sîrbu Elena, 1 ap.12, MD-5101) în beneficiul reclamantului «BPM-Plus» S.R.L. (IDNO 1006606007466, sediul Republica Moldova, or. Rezina, str. 27 August, 5) datoria în mărime de 722 153,81 lei şi contravaloarea taxei de arbitraj în mărime de 18 053,84 lei, în suma totală de 740 207,65 lei (şapte sute patruzeci mii două sute şi şapte lei şasezeci şi cinci bani).

Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, la data de 25 martie 2024, Railean Ivan a contestat încheierea primei instanţe cu recurs, solicitînd admiterea recursului cu casarea încheierii Judecătoriei Edineţ, sediul Ocniţa din 05 martie 2024, pe marginea cererii de desfiinţare a hotărîrii arbitrale depuse de Railean Ivan cu privire la desfiinţarea hotărîrii arbitrale şi cererea reconvenţională înaintată de Societatea Comercială ,,BPM-PLUS" SRL către Railean Ivan persoana terţă SRL ,,MCCONSULTING", cu privire la eliberarea titlului executoriu. Expedierea cauzei civile la cererea de desfiinţare a hotărîrii arbitrale depuse de Railean Ivan şi cererea reconvenţională înaintată de Societatea Comercială ,,BPM-PLUS" SRL către Railean Ivan

persoana terţă SRL „MC-CONSULTING”, cu privire la eliberarea titlului executoriu în judecătoria Edineţ, sediul Ocniţa în alt complet de judecători.

În motivarea recursului, recurentul Railean Ivan a invocat că, încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Ocniţa din 05 martie 2024 a fost emisă cu interpretarea greşită a legislaţiei în vigoare materiale şi procedurale.

Judecătorul nu a respectat standardele unui proces echitabil şi a drepturilor corespunzătoare ale părţilor în cadrul proceselor judiciare. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărîrilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărîrilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Reţine faptul că, în cadrul examinării cauzei respective, instanţa de judecată nu purcede la o reexaminare a fondului, nu controlează circumstanţele de fond ale cauzei şi probele cercetate, nu verifică corectitudinea aplicării normelor de drept material de către arbitraj, ci verifică prezenţa temeiurilor de desfiinţare a hotărîrii arbitrale specificate în legislaţie. În acest context, se menţionează că este suficientă depistarea doar a unuia din temeiurile de desfiinţare specificate în lege, pentru ca instanţa de judecată să dispună desfiinţarea hotărîrii arbitrale contestate. Noţiunea de proces echitabil defineşte un drept fundamental asigurat de Constituţie, de a fi respectat şi de statul Republica Moldova. Aceasta presupune că atît instanţele judiciare, cît şi cele de arbitraj, au obligaţia de a da un răspuns expres şi explicit la cele mai importante întrebări, acordînd părţii care a formulat aceste întrebări, posibilitatea de a şti dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins.

Susţine faptul că, hotărîrea arbitrală a fost emisă arbitral, fără a lua în consideraţie că Contractul Nr. 454 nu a fost semnat de Railean Ivan.

Consideră nejustificată soluţia Curţii de Arbitraj prin care a decis cu valoare de lucru judecat faptul că datoria MC Consulting există şi a dispus din contul Railean Ivan încasarea sumei 722 153, 81 lei şi contravaloarea taxei de arbitraj 18 053, 84 lei. Railean Ivan nu a semnat Contractul nr. 454 din 11 septembrie 2017. Astfel, se atestă că prin emiterea hotărîrii arbitrale contestate, Curtea de Arbitraj a admis încălcarea principiului *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, principiu potrivit căruia se interzice invocarea comportamentului propriu ilicit sau de rea credinţă, prevăzut în prezent de art. 14 Cod Civil. La fel, se atestă în această ordine de idei şi încălcarea principului echităţii şi bunei-credinţe. În continuare, Curtea de

Arbitraj a admis în mod evident încălcarea unui şir de principii fundamentale ale legislației Republicii Moldova.

Mai invocă faptul că, conform principiului relativităţii efectelor contractului, convenţia arbitrală îşi produce efectele numai între cei care au încheiat-o sau semnat-o (în urma clauzei compromisorii) şi faţă de succesorii acestora în drepturi (a se vedea art.668 alin.2) al Codului Civil (în redacţia în vigoare de pînă la 01 martie 2019), neputînd fi opusă terţilor.

Astfel, Railean Ivan nu a participat nici direct, nici prin reprezentanţi la încheierea Contractului.

Totodată, Railean Ivan nu intră în vreo categorie de succesori şi, prin urmare, Contractul nu produce efecte pentru el. Mai mult ca atît, constată că odată ce şi Curtea de Arbitraj a constatat datoria ”Mc-Consulting” SRL faţă de ”BPM” SRL, care a fost validată în procesul de insolvabilitate, Railean Ivan nu poate duce răspundere deoarece validarea creanţei este echivalent unei hotărîri de judecată.

Totodată, atestă faptul că, încălcarea principiului contradictorialităţii probelor în sensul în care Curtea de Arbitraj a luat în considerare probele prezentate de ”BPM” SRL şi a respins solicitarea reprezentantului Railean Ivan de a fi numită expertiza judiciară. Prin emiterea hotărîrii arbitrale şi obligarea lui Railean Ivan de achita preţul produsului livrat către ”Mc Consulting” SRL se atestă şi încălcarea principiului inviolabilităţii proprietăţii, în sensul în care potrivit art. 1 din Protocolul 1 al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică şi în condiţiile prevăzute de lege şi de principiile generale ale dreptului internaţional. În speţă, se atestă o situaţie atipică în care, o persoană care nu a participat la raportul contractual este nevoit să achite o sumă exorbitantă cu titlu de daune-interese, lucru ce este complet eronat. O astfel de încălcare aduce atingere şi principiului executării silite a obligației neexecutate, precum şi a principiului de interpretare şi aplicare a legii într-un mod uniform şi cert.

Menţionează că, asigurarea efectivă a drepturilor fundamentale garantate de art. 6 CEDO; constatarea încălcării acestor drepturi şi oferirea remediilor adecvate. Admiterea prezentului recurs cu casarea încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 05 martie 2024, pe marginea cererii de desfiinţare a hotărîrii arbitrale depuse de Railean Ivan cu privire la desfiinţarea hotărîrii arbitrale şi cererea reconvenţională înaintată de Societatea Comercială ,,BPM-PLUS” SRL către Railean Ivan persoana terţă SRL ,,MCCONSULTING”, cu privire la eliberarea titlului executoriu. A expedia

cauza civilă la cererea de desfiinţare a hotărîrii arbitrale depuse de Railean Ivan şi cererea reconvenţională înaintată de Societatea Comercială ,,BPM-PLUS" SRL către Railean Ivan, persoana terţă SRL „MC-CONSULTING", cu privire la eliberarea titlului executoriu în judecătoria Edineţ, sediul Ocniţa în alt complet de judecători.

Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi 09 aprilie 2024, nu s-a dat curs cererii de recurs depusă de Railean Ivan împotriva încheierii Judecătoriei Edineţ, sediul Ocniţa din 05 martie 2024 s-a comunicat recurentului Railean Ivan despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălţi a taxei de timbru în mărime de 200 lei, stabilindu-i termen pînă la data de 23 aprilie 2024 pentru înlăturarea neajunsurilor. S-a explicat recurentului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menţionate şi la Direcţia Evidenţă şi Documentare Procesuală (cancelarie) a Curţii de Apel Bălţi, pînă la data indicată în încheiere nu va fi prezentat şi înregistrat bonul de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei, cererea de recurs nu va fi considerată depusă şi va fi restituită.

Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi 24 aprilie 2024, s-a acordat termen suplimentar recurentului Railean Ivan pentru prezentarea bonului de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei, stabilindu-i termen pînă la data de 15 mai 2024, orele 16.00. S-a explicat recurentului Railean Ivan că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menţionate, cererea de recurs nu va fi considerată depusă şi va fi restituită.

La data de 23 mai 2024, intimatul Societatea Comercială ,,BPM-PLUS" SRL a înregistrat referinţa, prin care solicită respingerea recursului cu menţinerea fără modificări a încheierii contestate.

În conformitate cu art.426 alin.3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Încheierea contestată a fost adoptată la data de 05 martie 2024, expediată recurentului la data de 18 martie 2024. (f.d.117)

Recursul a fost înregistrat la data de 25 martie 2024, fiind înaintat în termen, adică recurentul s-a încadrat în termenul legal de 15 zile stabilit de declarare a recursului.

Verificînd argumentele recursului în coraport cu materialele cauzei, Colegiul Civil a ajuns la concluzia că recursul declarat de Railean Ivan urmează a fi admis cu casarea încheierii recurate şi remiterea cauzei la rejudecare în instanţa de fond, din următoarele considerente:

În conformitate cu art.427 lit.b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Iniţial Colegiul civil constată că instanţa de fond a examinat concomitent, în cadrul aceluiaşi dosar atît desfiinţarea hotărîrii arbitrale, cît şi eliberarea titlului executoriu în baza emiterii hotărîrii arbitrale.

Totodată, Colegiul civil examenînd corectitudinea acceptării ambelor cereri, constată că instanţa de fond a primit spre examinare ambele cererii cu încălcarea normelor de procedură civilă stabilite, acceptînd acte care nu corespund normelor stabilite de Procedura Civilă.

Potrivit prevederilor art.477 alin.1) CPC, hotărîrea arbitrală pronunţată pe teritoriul Republicii Moldova poate fi contestată în instanţa care ar fi fost competentă să examineze cauza civilă în lipsa clauzei de arbitraj, de către părţile în arbitraj, înaintînd o cerere de desfiinţare a hotărîrii arbitrale în conformitate cu art. 479.

Astfel, potrivit prevederilor art. 478 alin.4) CPC, la cererea de desfiinţare a hotărîrii arbitrale se anexează**: a) hotărîrea arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit. Copia de pe hotărîrea arbitrajului permanent se autentifică de preşedintele arbitrajului permanent, iar copia de pe hotărîrea arbitrajului constituit pentru soluţionarea unui anumit litigiu trebuie să fie autentificată notarial; b) convenţia arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit; etc**

De asemenea, potrivit prevederilor art. 483 alin.4) CPC, la cererea de eliberare a titlului executoriu se anexează: **a) hotărîrea arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit. Copia de pe hotărîrea arbitrajului permanent se autentifică de preşedintele acestuia, iar copia de pe hotărîrea arbitrajului constituit pentru soluţionarea unui anumit litigiu se autentifică notarial; b) convenţia arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit; etc**

Colegiul va reține concluzia instanței de fond ca una fiind neîntemeiată și anume faptul că, judecătorul examinînd cauza nu a abordat normele de procedură potrivit căruia se cere ca la cererea de desfiinţare a hotărîrii arbitrale se anexează: hotărîrea arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit. Copia de pe hotărîrea arbitrajului permanent se autentifică de preşedintele arbitrajului permanent, iar copia de pe hotărîrea arbitrajului constituit pentru soluţionarea unui anumit litigiu trebuie să fie autentificată

notarial; convenţia arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit, fapt stabilit la prevederile art.478 CPC.

Ţine de menţionat faptul că, la fel, la cererea de eliberare a titlului de executare silită a hotărîrii arbitrale se depune în scris de partea care a avut cîştig de cauză ori de reprezentantul ei: hotărîrea arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit. Copia de pe hotărîrea arbitrajului permanent se autentifică de preşedintele acestuia, iar copia de pe hotărîrea arbitrajului constituit pentru soluţionarea unui anumit litigiu se autentifică notarial; convenţia arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit.

Colegiul civil remarcă faptul că, din studierea materialelor cauzei la dosar nu se regăsesc actele menţionate - hotărîrea arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit.

Astfel, instanţa de fond cu abatere de la normele de procedură civilă a soluţionat litigiu fără a avea la materialele cauzei o hotărîre arbitrală în original sau în copie legalizată în modul stabilit, copia de pe hotărîrea arbitrajului permanent autentificată de preşedintele acestuia, după cum este cerut în art. 478 alin. (4) lit.a) şi art. 483 alin. (4) lit. a) CPC.

Astfel, ambele cereri au fost depusă cu încălcarea normlelor stabilite, iar instanţa a acceptat o astfel de omisiune, care nu poate fi înlăturată în instanţa de apel, iar cauza urmează a fi trimisă la rejudecare în aceiaşi instanţă, în alt complet.

Aici, urmează de menţionat că potrivit art.478 alin. (5) şi art. 483 alin. (5) CPC, atît cererea de desfiinţare a hotărîrii arbitrale, cît şi cererea de eliberare a titlului executoriu depuse cu nerespectarea condiţiilor art. 478 şi 483 se restituie solicitantului sau ei nu i se dă curs în conformitate cu art. 170 şi 171 CPC.

În procesul de rejudecare, instanţa de fond necesită să ţină cont de prevederile articolelor menţionate.

Reieşind din circumstanţele de fapt şi de drept invocate, Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi conchide că, cererea de recurs este întemeiată şi urmează a fi admisă, iar încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul Ocniţa din 05 martie 2024, urmează a fi casată cu remiterea cauzei la rejudecare, la etapa primirii cererii.

În contextul celor expuse şi conform art.427 lit.b), 428 CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi,

decide:

Admite recursul declarat de Railean Ivan.

Casează integral încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 05 martie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Railean Ivan împotriva Societăţii Comerciale ,,BPM-PLUS" SRL, cu privire la desfiinţarea hotărîrii arbitrale nr. 2-19/2022 din 02 mai 2023, emisă de Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociaţiei de Arbitraj din Republica Moldova, eliberararea titlului executoriu în baza hotărîrii arbitrale, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanţa de fond, în alt complet, la etapa primirii cererilor.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu

Andrian Ciobanu